

MÉDIA: Proč je mi bulvár někdy milejší než seriózní tisk

25. srpna 2011

Způsob informování o některých kauzách z poslední doby ukazuje, že na informace z médií se nedá spoléhat a že bulvární praktiky jsou rozšířenější, než se všeobecně předpokládá

Zatímco v Evropě se diskutuje o tom, které vlády zkrachují letos a které až napřesrok, hlavní proud amerických médií stále ještě tvrdí, že vysoké státní dluhy nijak nevadí. „Státní dluh není problém“, zaznělo během uplynulých dnů snad tisíckrát. Problémem mají být údajně spíše lidé, kteří o státním zadlužování mluví nebo dokonce usilují o snižování deficitu státního rozpočtu. Ti prý „vedou džihád proti americké společnosti“ (komentátor New York Times), jsou „pokrytci“ (vyjádření Paula Krugmana), „psychiatrické případy“ (tentýž Nobelista), „rasisté“ (Huffington Post) nebo rovnou „teroristé“ (viceprezident Biden). Státní dluh USA přitom činí přibližně 100% HDP, což odpovídá Itálii a Španělsku.

Americká diskuze o významu dluhu nabízí zajímavý pohled na třídní strukturu. Profesionální politici, komentátoři a jejich poradci žonglují tucty složitých ukazatelů a nesrozumitelných slov, za nimiž se snadno schová, že co si dnešní vlády půjčí, bude muset někdo v budoucnu vrátit. A nejspíš si takovou banální souvislost ani neuvědomují. Naproti tomu obyčejní lidé, kteří pracují v továrnách nebo mají svoje živnosti, rozumí velmi dobře tomu, že dnešní úžasně vládní programy zaplatí oni nebo jejich děti. Znovu se tak potvrzuje to, co říkal už Karel Marx – myšlenky jsou určovány ekonomickými zájmy. Ne naopak.

Je zajímavé také pozorovat, s jakou samozřejmostí přebírají česká média tezi, že pokud jde o USA, zadlužení vlády nevadí a že pokoušet se o snížení deficitu je projevem debility. Demonstruje to děsivou úroveň české žurnalistiky, má-li být pojednáno o zahraničních událostech. Jako by – s výjimkou dnes už téměř 70letého Jefima Fištejna – nezbyl nikdo schopný přečíst a porovnat několik zdrojů informací. Až Jefim Fištejn a profesor Zelený odejdou definitivně do důchodu, ztratí „zahraniční rubriky“ jakýkoliv smysl. To platí také o zpravodajství z Evropy. Kdyby nebylo blogů Petra Macha, nedozvídali bychom se o řadě klíčových rozhodnutí EU, navzdory tomu, že v téměř každé redakci sedí specialista na toto téma.

Mimochodem, velmi podobně dopadlo před pár týdny zpravodajství z Velké Británie, kde se soukromý investor pokusil narušit monopol mediální skupiny kolem BBC a dostal pořádně přes prsty. Zahraniční rubriky českých novin a serverů opět mechanicky přebraly zpravodajství BBC a Guardianu a místní komentátoři k nim přidali pár citově zabarvených slov. Velmi zajímavé analýzy mediálního a mocenského pozadí aféry (některé z nich přinesl The Daily Telegraph) zůstaly zcela nepovšimnuty. Možná z nich časem udělám výtah pro českého čtenáře, ale v tuto chvíli přináším alespoň zkrácenou verzi článku z pera Ann Coulter

V prosinci 1996 se floridským odborářským aktivistům Johnovi a Alici Martinovým stalo, že se neúmyslně napíchli na telefonický rozhovor mezi předsedou sněmovny Newtem Gingrichem a vedením republikánů. Prý se to stalo tak, že náhodně projížděli autem kolem, měli s sebou policejní odposlechové zařízení (další náhoda, takové věci se prostě stávají) a najednou se zarazili: „Počkat! Přisahal bych, že to je hlas Dicka Cheyneho!“ Kazetu

předali Demokratickému poslanci Jamesovi McDermottovi, který ji okamžitě postoupil listu New York Times. Jeden z účastníků odposlouchávané diskuze John Boehner – zažaloval McDermotta za porušení práva na soukromí a NYT zuřivě bránily údajné ústavní právo zveřejňovat informace bez ohledu na to, jak byly získány.

Je tedy zvláštní vidět tyto obránce práva tisku na zveřejnění absolutně čehokoliv, jak se dostávají na koně v případě britských bulvárních novinářů. To proto, že šéfem je Rupert Murdoch a Murdoch vlastní Fox News.

V diskuzních pořadech na MSNBC byla znovu a znovu pokládána stejná otázka. Je možné věřit, že si Murdoch nebyl vědom toho, co dělali někteří reportéři v News of the World? Ve skutečnosti je docela snadné uvěřit, že vlastník skupiny s 53 000 zaměstnanců nezná detaily fungování listu, na který připadá jedno procento obratu skupiny.

Ostře s tím kontrastuje, jak snadno procházejí jiným šéfům mediálních skupiny jejich průšvihy. Když se CBS pokusila zmanipulovat prezidentské volby v roce 2004 tím, že krátce před volbami zveřejnila falešné dokumenty, podle nichž se měl tehdejší prezident vyhýbat vojenské službě, nikdo se neptal, zda o tom věděl prezident CBS Leslie Moonves. Nebyl vystaven ponižujícím výslechům a nepsalo se o „skandálu Lese Moonvese“.

A co NYT, který pravidelně otiskuje nelegálně získané informace? V roce 2006 to byly tajné dokumenty týkající se sledování finančních transakcí teroristů, o rok předtím zase informace o sledování telefonních čísel nalezených v mobilu Khalida Sheik Mohameda. Ani jejich Publisher Pinch Sulzberger z toho neměl nepříjemnosti.

Rupert Murdoch je ve skutečnosti trestán za to, že umožnil existenci Fox News - velké televizní stanice, která neprovádí cenzuru a dává prostor i konzervativní straně debaty. Proto liberálové požadují jeho hlavu. Za to, že se jeho redaktoři dopustili jednání, jaké odpovídá každodenní praxi New York Times.

V České republice je situace poněkud jiná. Státní televize upravuje ilegální nahrávku, na níž poslankyně mimo jiné komentuje svůj sexuální život, aby posluchači lépe rozuměli. Když je zavražděna spisovatelka, zveřejní server novinky.cz soukromé zprávy včetně zmínek o jejím údajném znásilňování (její děti o o tom mohou vést zajímavé debaty se svými spolužáky). Takhle vypadá práce seriózních médií! A nejedná se o akce jednotlivců. Jak ukázala diskuze o „náhubkovém zákonu“, pokládá to většina šéfredaktorů za nutnou součást novinářské práce.

Což jim ovšem nebrání v rozhořčení nad praktikami britského bulváru. Jestli vám to připadá poněkud pokrytecké, možná jste nepřitelem svobody tisku.